

СПЕЦІАЛЬНІ СИРОВИННІ ЗОНИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ ІНДУСТРІЇ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

*Шевченко В.Г., Волинська С.С.
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова*

Від того, які продукти харчування споживають наші діти, залежить не лише їхнє здоров'я, а й майбутнє нації, її виробничий, інтелектуальний, творчий потенціал. На жаль, поки що якість і безпека продуктів харчування не поліпшуються. Необхідно стабілізувати й відродити галузь виробництва продуктів дитячого харчування, але для цього потрібна стратегічна підтримка держави з обов'язковим фінансовим забезпеченням [4, 5].

Основною метою створення спеціальних сировинних зон є отримання високоякісної сільськогосподарської продукції за умови обмеженого використання засобів хімізації сільського господарства (мінеральних добрив, стимуляторів росту, хімічних засобів боротьби проти бур'янів та шкідників). Потрібні нові технології, які б ураховували особливості природно-кліматичних умов конкретного регіону, асортименту сільськогосподарських культур, адаптованих сортів, особливостей розвитку галузі рослинництва і тваринництва господарства та ін. Правильно організована експлуатація гарантує найбільш повне використання агробіологічного потенціалу території, виключає вплив промисловості і транспорту на якість продукції, забезпечує збереження природних ресурсів (в першу чергу ґрунтів), охорону навколишнього природного середовища, що в комплексі дає можливість вести біологічне землеробство на високому рівні [1, 2].

Державна програма розвитку виробництва вітчизняних продуктів харчування вкрай потрібна. Незважаючи на те, що у 1996 р. було затверджено постанову Кабінету Міністрів № 679 «Про затвердження Положення про спеціальні сировинні зони для виробництва сільськогосподарської продукції», до 2005 року в жодній області України не було визначено спеціальні сировинні зони, що ускладнювало контроль за якістю продукції на стадії виробництва і не давало можливості запровадити ефективні механізми фінансової підтримки виробників. Лише у 2006 році, після прийняття Верховною радою Закону України «Про дитяче харчування», Інститутом агроекології УААН, Міністерством агрополітики України, Національною асоціацією виробників дитячого харчування молочноконсервної та сокової продукції «Укрконсервмолоко» активно розробляються нормативно-правові документи стосовно створення та експлуатації спеціальних сировинних зон [3, 6]. Наслідком такої діяльності, зокрема, була постанова Кабінету Міністрів України № 1195 «Про затвердження порядку надання статусу спеціальної зони з виробництва сировини, що використовується для виготовлення продуктів дитячого і дієтичного харчування». В 2009 році Міністерство аграрної політики представило на громадське обговорення проект «Концепції загальнодержавної цільової соціальної програми стабілізації та розвитку виробництва вітчизняних продуктів дитячого харчування на 2010-2014 роки», в якому зазначається, що «розвиток вітчизняної індустрії виробництва продуктів дитячого харчування є одним з найважливіших питань, які потребують першочергового вирішення на державному рівні. Вітчизняні підприємства з виробництва продуктів дитячого харчування не забезпечують потреб основної частини населення в продуктах дитячого харчування. Реалізація Національної програми «Діти України», затвердженої Указом Президента України від 18.01.96 № 63, термін якої закінчився у 2005 році, лише частково вирішила деякі питання щодо стабілізації виробництва продуктів дитячого харчування.

Шляхом і способом розв'язання проблеми у сфері виробництва продовольчої сировини, зокрема є створення високопродуктивних та еко-

логічно збалансованих агроєкосистем, що забезпечить підвищення врожайності сільськогосподарських культур і продуктивності тваринництва;

Статус спеціальних сировинних зон на території Київської області, згідно наказу Міністерства аграрної політики України № 439 від 17.07.2008 «Про внесення до Реєстру спеціальних сировинних зон», мають в наш час такі господарства: товариство з обмеженою відповідальністю «Фермерський комплекс «Агро-Лідер-Україна» (с. Іванівка Білоцерківського району), приватне сільськогосподарське підприємство «Агрофірма «Світанок» (с. Ковалівка Васильківського району), сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Пологівське» (с. Пологи Васильківського району), фермерське господарство «Ніна» (с. Жуківці Обухівського району), державне підприємство дослідне господарство «Шевченківське» Інституту цукрових буряків УААН (с. Денихівка Тетіївського району). На жаль, згідно законів 2009 та 2010 років «Про внесення змін до Реєстру спеціальних сировинних зон», кількість сировинних зон на території Київської області не збільшилась. Хоча столичне управління статистики у 2009 році зафіксувало пік народжуваності за весь час незалежності України: згідно з показниками минулого року, народжуваність в місті Києві досягла максимуму за останні 7 років. За статистичними даними, у 2009 році на 1000 чоловік дорослого населення в Києві народилося 11,7 дітей. Так само, як і столиця, на даний час Київщина займає одну з перших позицій, адже в середньому по Україні цей показник не перевищує 11. Отож, спостерігаються позитивні зміни: починаючи з 2004 року в області у середньому на 5 відсотків щороку зростає кількість новонароджених. Внаслідок такої демографічної ситуації зростає і потреба в екологічно чистих продуктах дитячого харчування.

Отже, якість і безпека аграрної сировини формується ще на етапі відбору земельних ділянок, рослинна продукція з яких буде використовуватись безпосередньо для виробництва продуктів дитячого та дієтичного харчування, або ж корми з неї – для вигодовування худоби, від якої будуть отримувати молочну чи м'ясну сировину, і яка також буде використовуватись для цих потреб. Державна програма розвитку виробництва вітчизняних продуктів харчування вкрай потрібна. І приймати її слід негайно. Ефективною ця робота буде лише при умові проведення маркетингових досліджень та визначення ринків попиту на продукцію біологічного землеробства.

Література

1. Биологическое земледелие в Украине: проблемы и перспективы / В.И. Кисель – Харьков: Штрих, 2000. – 162 с.
2. Вдовиченко А.В. Агроекологічне обґрунтування створення та експлуатації спеціальних сировинних зон: автореф. дис ... канд. с.-г. наук: 03.00.16 / А.В. Вдовиченко – К., 2008. – 20 с.
3. Закон України „Про дитяче харчування” (від 14.09. 2006 року № 142–V).
4. Київська область. Техногенні фактори екологічно небезпеки. Карта. М 1 : 300000 // ДНВЦ «Природа» – НКАУ, Міністерства екології та природних ресурсів України, 2006.
5. Комплексний атлас України / За ред. С.В. Капустенко, В.В. Молочко, В.О. Прокопе'ва. – К. : ДНВП "Картографія", 2005.
6. Оцінка придатності сільськогосподарських угідь вимогам спеціальних сировинних зон (Методичні рекомендації) / За ред. академіка УААН О.І. Фурдичка. – К., 2006. – 20 с.